

Kalevi Luuro
Projektipäällikkö
Päällysteet ja
rakentaminen
Lapin tiepiiri
Tiehallinto

Valtatie 4 Roimun rotkon kattaminen

Pysäköintilaitosta ja kauppakeskusta rakennetaan Rovaniemellä.

Viime aikoina valtatie nelosta Rovaniemen kohdan ohi ajanut autoilija on saattanut ihmetellä näkyviin tulevaa tielle ja sen lähialueelle ulottuvaa työmaata. Toinen ajorata on tilapäisesti suljettu liikenteeltä ja otettu rakennustyömaan käyttöön. Liikenne on rakentamisen ajaksi ahdettu yhdelle ajoradalle. Tien keskikaistalle valetaan betoniseinämää. Jos paikalle on sattunut ruuhka-aikaan kiireistä kulkijaa, on saattanut ärsyttää työmaan mahdollisesti aiheuttama muutaman minuutin viivästys.

”Nelostie” on valtakunnallinen pääväylä, joka välittää Lapissa suurimman osan Rovaniemen pohjoispuolisesta liikenteestä ja on tärkeä yhteys Norjaan ja Luoteis-Venäjälle, Kuolaan Barentsin alueelle. Se on myös Rovaniemen kaupunkiseudulle tärkein ja lähes ainoa paikallisen kaupunkiseutul liikenteen välittäjä etelä-pohjoissuuntaisessa liikenteessä. Suuri osa eri kaupunginosien välisestä liikenteestä joko käyttää nelostietä tai ylittää sen.

Roimun rotko halkaisi kaupungin 1960-luvulla

1960-luvulla Rovaniemen silloisen keskustan läheisyyteen, asutuksen keskelle, rakennettiin nelostie uuden linjauksen mukaisesti. Tielinja muutettiin kulkemaan suoraan pohjoiseen Ounasjoen suiston ylitse kun se aikaisemmin oli kiertänyt mutkan Kemi-joen itäpuolella yhteisten rautatie- ja maantiesiltojen kautta. Tie rakennettiin kaksiajorataisena nelikaistaisena. Vas-

Työmaa tammikuun lopussa etelän suunnalta. Vasen ajorata suljettu, liikenne oikealla ajoradalla. Kaksiputkisen 220 m pitkän tunnelin betonisesta keskiseinämästä on valettu noin puolet. Tien yläpuolelle tulee pysäköintilaitos ja yksikerroksinen liikerakennus. Tievalueen ulkopuolelle vasemmalle rakenteilla olevasta liike- ja toimistorakennuksesta tulee viisikerroksinen.

Kuva: Jouni Vuorenmaa

Pysäköintilaitos sijoittuu vt 4:lle "Roimun rotkoon" Rovaniemen keskustaan. Ote: tiesuunnitelman yleiskartasta.

Silloisella tien linjauksella liikenteeltä saatiin poistettua monia ongelmia.

taantuleva liikenne erotettiin kapealla keskikaistalla.

Tien rakentamisen tuloksena kaupunkia jäi halkomaan 4-7 metrin syvyinen, noin 40 metriä leveä ja pituudeltaan noin 1 km:n leikkaus. Kansan suussa se sai pian nimekseen silloisen Lapin tie- ja vesirakennuspiirin piiri-insinöörin **Johan Erik Roimun** mukaan nimen Roimun rotko. Silloisella tien linjauksella liikenteeltä saatiin poistettua monia ongelmia.

"Roimun rotkon" ylitse rakennettiin kolme ylikulkusiltaa ja lisäksi kevyen liikenteen silta. Vuosikymmenien saatossa keskustan kasvaessa ja maankäyttötarpeiden lisääntyessä nelostie koettiin myös kaupunkirakennetta jakavana, liikkumista estävänä ja keskustan kasvua hankaloittavana.

Ongelmia tie- ja katuliittymissä

1990-luvulla liikennemäärät ovat kasvaneet keskustan kohdalla noin 15 000 ajoneuvoon vuorokaudessa ja liikennevalo-ohjatulla nelostieillä sekä

siihen liittyvällä katuverkolla ilmeni toimivuusongelmia. Etenkin nelostien ramppien ja katuverkon liittymissä sekä keskustan tärkeimmissä pääkatuliittymissä liikenne ajoittain ruuhkautui.

Vuonna 1996 Tiehallinto (silloinen Tielaitos) teetti yhteistyössä silloisten Rovaniemen kaupungin ja Rovaniemen mlk:n kanssa nelostietä yli 6 km:n matkalta koskevan yleissuunnitelman "valtatie 4 parantaminen välillä Alakorkalo – Rovaniemi". Suunnitelmassa ehdotettiin, että keskustan kohdalle nelostien ylä-

puolelle Roimun rotkoon rakennetaan pysäköintilaitos, joka liitetään suoraan nelostiehen. Se vähentäisi liikennettä ruuhkautuvista liittymistä, jolloin niiden toimivuus voidaan turvata myös ruuhkatuntien aikana. Tämän ratkaisun katsottiin palvelevan sekä keskustan pysäköintitarpeita että poistavan ruuhkatie- ja katuliittymistä.

Pysäköintilaitoksen rakennetaan ensivaiheessa vähintään 650 pysäköintipaikkaa ja varaudutaan 350 lisäpaikan rakentamiseen myöhemmin.

Kaupunki kaavoitti pysäköintilaitoksen yhteyteen liike- ja toimistotiloja, joista yksikerroksinen osa sijoittuu nelostien yläpuolelle. Myöhemmin rakennettava kokonaisuus sai nimekseen Kauppakeskus Revontuli.

Hanke on käynyt läpi kaavoitusvaiheen ja koko yli 6 km:n osuutta koskeva yleissuunnitelman pohjalta laadittu tiesuunnitelma on valmis. Koko hankkeen toteutuksen aikataulusta ei vielä ole tietoa, mutta Kaup-

Kesän ja syksyn kuluessa nelostietä ajavalle on avautunut rakennustyömaalle tyypillinen vähän sekavantuntuinen näkymä.

Tämäntyyppinen tien päälle rakennettava teräsbetoninen tunneli yläpuolella olevine rakennuksineen on kuitenkin ensimmäinen Suomessa.

paikka Revontulen kohta toteutetaan tänä vuonna.

Pysäköintilaitos ja Kauppakeskus Revontuli rakenteille syksyllä 2006

Kauppakeskuksen rakentamishanke on ollut vireillä jo vuosia ja viime elokuussa siitä näytti tulleen tosi. Silloin rakennustyöt alkoivat nelostien ja Lapinkävijäntien välissä ja vasen ajorata suljettiin liikenteeltä. Kesän ja syksyn kuluessa nelostietä ajavalle on avautunut rakennustyömaalle tyypillinen vähän sekavantuntuinen näkymä.

Molemmat ajoradat tulevat omaan tunneliinsa, joita erottaa paksu teräsbetoniseinä. Tunnelin pituus on 220 metriä ja se sijoittuu Koskikadun ylikulkusillasta etelään päin. Tiealueen leveys on vähintään 28 m ja tunnelin vapaa korkeus vähintään 4,70 m, lisäksi sen yläpuolella on 0,5 m:n varaus yläpuolisille opasteille. Nelostieltä pysäköintilaitokselle pääsevät ajoneuvot, joiden korkeus on enintään 2,60 m. Nelostielle tulee taulut, jotka kertovat onko pysäköintilaitoksessa vapaata tilaa. Mahdollisia poikkeustilanteita varten varaudutaan siihen, että toinen ajorata tilapäisesti suljetaan ja liikenne ohjataan molempiin suuntiin yhtä ajorataa.

Kun vasemman ajoradan tunneli on valmis keväällä 2007, siirretään liikenne sinne ja oikea ajorata suljetaan. Aikataulun mukaan toinen tunneli on valmis ja otetaan liikenteelle kesällä 2007. Kauppakeskus valmistuu loppuvuodesta 2007.

Suomessa on yleensäkin aika vähän tunnelirakenteita, joskin viime aikoina valmistuvissa ja vireillä olevissa isoissa tiehankkeissa on jo paljon tunneleita. Tämäntyyppinen tien päälle rakennettava teräsbetoninen tunneli yläpuolella olevine rakennuksineen on kuitenkin ensimmäinen Suomessa.

Tiepiiri ja Rovaniemen kaupunki ovat solmineet sopimuksen Kauppakeskuksen rakentamisesta jo vuonna 1996. Rovaniemen kaupunki on tehnyt edelleen sopimuksen rakentamisesta alueen omistavan kahden kiinteistöyhtiön kanssa.